

Finland på väg mot tillväxt

Finland ska bli Europas mest attraktiva land för investeringar och tillväxt

Finland måste klara sig bättre än tidigare i den hårda konkurrensen om investeringar och kunniga människor. Finland har inte haft någon realekonomisk tillväxt på 17 år. Rysslands krig i Ukraina och det osäkra världsläget hämmar tillväxten. Utan modiga tillväxtåtgärder står vi inför en urholkning av välfärdssamhället. Det är inte ett alternativ. Just nu måste vi i Finland vidta alla de åtgärder som ligger i våra egna händer för att påskynda tillväxten. Att främja ekonomisk tillväxt är nödvändigt även för de offentliga finanserna. Genom att målmedvetet vidta åtgärder och modigt genomföra reformer ser vi till att vi i Finland har högklassig utbildning och viktiga välfärdstjänster även framöver.

Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering är redan i sig ett tillväxtprogram. Vid ramförhandlingarna våren 2024 fattade regeringen dessutom beslut om ytterligare tillväxtåtgärder. Regeringen har återställt grunden för ekonomin genom att reformera arbetsmarknaden och den sociala tryggheten, göra tillståndprocesser smidigare och göra historiska satsningar på forskning och utveckling. Regeringen har föresatt sig att se till att energinäten inte någonstans i Finland blir en flaskhals för investeringar som behöver el. Stora industriella investeringar i ren energi påskyndas genom ett investeringsincitament. Nu kompletteras helheten med ett tillväxtpaket som stärker incitamenten för arbete och förutsättningarna för företagsverksamhet. Helheten ger Finland en möjlighet att bli ett av Europas mest attraktiva länder för investeringar.

Välfärd skapas endast genom arbete och företagande. Därför måste Finland vara ett konkurrenskraftigt land också när det gäller hur lönsamt det är att arbeta. Beskattningen av förvärvsinkomster bör vara sådan att den sporrar människor att arbeta och stärker köpkraften. Genom de beslut som nu fattas tar vi beskattningen av arbete ett steg i riktning mot vårt viktiga jämförelseland Sverige. En sänkning av samfundsskattesatsen förbättrar de finländska företagens konkurrensställning ytterligare och sporrar till investeringar i Finland. Säkerställandet av tillräcklig finansiering bidrar till företagens tillväxtbenägenhet.

Vi har begränsade möjligheter att påverka den internationella situationen, men vi kan se till att Finland är en utmärkt plats för lärande och studier, forskning, arbete, företagande och investeringar. Genom att fatta modiga beslut har vi alla möjligheter att lyckas med att sätta fart på tillväxten.

Förslagen från **Risto Murto**s tillväxtarbetsgrupp har fungerat som grund för tillväxtpaketet.

Mer kompetens i Finland

Finlands framgång har grundat sig på och kommer även i fortsättningen att grunda sig på utbildning och kompetens. Därför måste utbildnings- och kompetensnivån stärkas ytterligare. Satsningar på forskning och

utveckling leder till nya innovationer. Finland har också alla möjligheter att vara ett ledande land i utnyttjandet av artificiell intelligens (AI). En konkurrenskraftig beskattning säkerställer att kunniga människor vill arbeta och göra karriär i Finland. Vi behöver mer av sådant arbete som kännetecknas av hög produktivitet och hög kompetens. Det ska alltid löna sig att arbeta mer. Starkare köpkraft smörjer ekonomins kugghjul.

- Incitamenten för arbete förbättras och köpkraften stärks genom att beskattningen av arbete lindras med 650 miljoner euro. Huvuddelen av skattelindringen riktas till medelinkomsttagare. Dessutom sänks de högsta marginalskatterna, så att marginalskatten blir högst 52 procent. Den del av arbetsinkomstavrdraget som baserar sig på antalet barn förbättras med 100 miljoner euro. Dessutom stärks köpkraften för låg- och medelinkomsttagare genom att den lägre mervärdesskattesatsen på 14 procent sänks med 0,5 procentenheter. Sänkningen gäller bland annat livsmedel och läkemedel.
- Källskatten på löneinkomster för så kallade nyckelpersoner sänks till 25 procent, och en skattelättnad införs för finska medborgare som flyttar tillbaka till Finland. Det säkerställs att ändringarna är förenliga med de grundläggande rättigheterna.
- Regeringen inleder arbete för att skapa Europas bästa incitamentsystem för anställda. Det görs en utredning för att kartlägga nuläget i fråga om beskattningen av anställningsoptioner och andra aktiebaserade incitamentsystem och bedöma behoven av ändringar. Utredningen görs tillsammans med branschföreträdare, forskare och skatteförvaltningen, och den ska bli klar till sommaren 2026. Utifrån resultaten av utredningen görs sådana lagändringar som behövs.
- För att säkerställa Finlands konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt höjs andelen högskoleutbildade unga vuxna till närmare 50 procent av åldersgruppen i enlighet med regeringsprogrammet. Antalet nybörjarplatser vid högskolorna ökas, med prioritering av examina inom branscher som stöder den ekonomiska tillväxten, såsom kärn- och energiteknik. För sådana som utexaminerats från utbildning på andra stadiet och blivit utan högskoleplats införs en avgiftsfri studiesedel på 30 studiepoäng, som kan användas vid öppna universitetet eller öppna yrkeshögskolan. Det görs möjligt att avlägga högskoleexamen vid öppna universitetet och öppna yrkeshögskolan. Regleringen av avgifter för öppen högskoleutbildning avvecklas, så att högskolorna får bättre möjligheter att täcka kostnaderna för den öppna utbildningen.
- I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter åtgärderna för att säkerställa att alla unga som går ut grundskolan har tillräckliga kunskaper och färdigheter för att fortsätta studera på andra stadiet. Det säkerställs att alla barn och unga får tillräckligt med stöd för att växa och lära sig ända från småbarnspedagogiken till och med andra stadiet.
- Övergången från andra stadiet till högskolestudier underlättas i syfte att höja utbildningsnivån. Överlappande utbildning minskas genom att resurser riktas till avläggande av en första högskoleexamen eller yrkesinriktad examen. Utbildningsutbudet inom yrkesutbildning på

andra stadiet styrs så att det bättre motsvarar behovet av arbetskraft, och så att en större andel av de examina som avläggs höjer befolkningens utbildningsnivå. Onödig anhopning av utbildning och överlappande examina minskas. I synnerhet studenters övergång till fortsatta studier påskyndas. Dessutom görs det satsningar på utbildningsexport.

- Det görs satsningar på internationaliseringen av finländska experter, forskare, företagsrepresentanter och studerande. Aktivt deltagande i internationella utbytesprogram och fortbildningar samt ansträngningar för att göra arbetskarriär och bilda nätverk utomlands uppmuntras.
- Finland görs mer lockande för internationella experter som arbetar med uppgifter med hög produktivitet, och i synnerhet processerna för dessa experters invandring görs smidigare. Målet är att alla tjänster ska fås över en disk. En smidig övergripande migrationsprocess, som också omfattar preliminär identifiering utomlands, erhållande av identitetskort, öppnande av bankkonton och registrering av hemkommun, främjas. Kommunerna uppmuntras att öka utbudet av småbarnspedagogik och utbildning på engelska.
- Finansieringen för forskning och produktutveckling ökas i enlighet med målen i regeringsprogrammet och lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet så att de nationella forsknings- och produktutvecklingsinvesteringarnas andel av bruttonationalprodukten stiger till 4 procent före 2030. Regeringen ökar finansieringen för forskning och produktutveckling med över en miljard euro under denna regeringsperiod. Syftet med detta är att stärka den ekonomiska tillväxten, konkurrenskraften och produktiviteten, stödja den finländska vetenskapliga forskningens kvalitet och genomslag, öka samarbetet mellan olika aktörer och stärka deras risktagningsförmåga. Omvandlingen av FoU-satsningar till nya tillväxtföretag och innovationer stöds systematiskt. Fokus läggs på att rikta FoU-stöd till tillväxtföretag och företag med hög innovationsförmåga eller innovationspotential.
- Den privata och den offentliga sektorns samarbete kring forskning stärks genom nationell samordning. Finlands konkurrensfördelar i fråga om högklassiga register med hälsouppgifter och annat registermaterial utnyttjas på ett informationssäkert sätt för att locka forskningsinvesteringar och bidra till en god vård. Insatser för att locka läkemedelsprövningar, kliniska forskningsprojekt och internationella investeringar till Finland främjas genom ökad offentlig forskningsfinansiering för branschen som en del av FoU-satsningarna, och genom att det inrättas ett serviceställe för läkemedelsprövningar och registerundersökningar med stöd av den danska Trial Nation-modellen. Lagstiftningen om forskning på social- och hälsovårdsområdet förtydligas och korrigeras i syfte att förbättra möjligheterna att bedriva forskning, med stark betoning på informationssäkerheten och den nationella säkerheten. Förutsättningarna och incitamenten för välfärdsområdenas forskning och produktutveckling förbättras, och nya innovationer inom hälso- och socialvården, pilotförsök och företagssamarbete främjas i syfte att göra social- och hälsovårdstjänsterna mer verkningsfulla.
- Ibrukttagandet av artificiell intelligens och AI-expertisen inom den privata och den offentliga sektorn stärks. Ett effektivt ibrukttagande av AI-teknik och till exempel utvidgning av pilotprojekt

påskyndas inom hela den offentliga förvaltningen genom att sådana pilotprojekt som behövs för utvecklingen stöds. Vid behov stöds också stärkande av kompetensen samt lagberedning för att undanröja eventuella hinder för utnyttjande av AI och automatisering. Det skapas en ur internationellt perspektiv attraktiv miljö för AI-forskning, och samarbetet mellan högskolor, forskningsinstitut, den offentliga förvaltningen och företag stöds. I samhällets AI-omställning utnyttjas aktivt den befintliga starka AI-expertisen och AI-infrastrukturen i Finland, såsom ELLIS-institutet, som samordnas av Aalto-universitetet och är verksamt vid flera olika universitet, och superdatorn LUMI, som kommer att uppdateras och ingå i en AI-fabrik.

- Finland strävar efter att bli en föregångare i Europa i fråga om lagstiftning som främjar ibruktagandet av AI. Regleringshinder och administrativ börda undanröjs och produktiv verksamhet och innovationer möjliggörs.
- Finland görs till världens ledande forsknings- och kompetenscentrum för energiomställning, där man inom ramen för det globala ekosystemet tillsammans utvecklar forskningsinfrastrukturer i världsklass, utbildar nästa generation av forskningsexperter och andra sakkunniga inom energisektorn samt skapar förutsättningar för snabbt kommersiellt utnyttjande av innovationer och teknik.
- Arbetskraftens rörlighet förbättras och en mer välfungerande bostadsmarknad främjas genom att Nordens striktaste reglering av bostadsfinansiering lindras. Maximilånetiden för bostadslån höjs från 30 år till 35 år för att stödja sparande och placeringar. Åtgärder för att stödja bostadshandeln och byggandet i tider av ekonomisk lågkonjunktur vidtas. Finansinspektionen ges tillstånd att fastställa taket för bostadslån till högst 95 procent i stället för nuvarande 90 procent för alla bostadsköpare. När det gäller husbolagslån bibehålls gällande reglering, men det ska vara möjligt att med hänsyn till konjunkturläget genom förordning ändra den maximala belåningsgraden (60–70 procent), den amorteringsfria periodens längd (1–2 år) samt maximilånetiden (30–35 år). Det görs en oberoende juridisk utredning om den roll som Finansinspektionens rekommendationer har och om hur de ska tillämpas. Under ledning av miljöministeriet och finansministeriet inleds en utredning för att genom smidigare reglering finna lösningar på flaskhalsar som gäller finansieringen av boende och byggande. Utredningsgruppen samarbetar med dem som bereder en ändring av lagen om bostadsköp vid justitieministeriet. Dessutom inleds en separat utredning om metoder genom vilka omvända bostadslån kan göras populära.

Förutsättningarna för företagande förbättras och exporten främjas

Finland måste vara ett land där allt fler vill vara företagare, ta risker och få sitt företag att växa så att det kan erbjuda arbete också åt andra. Därför måste förutsättningarna för företagande förbättras ytterligare. Genom att sänka samfundsskatten stärker vi de finländska företagens konkurrensställning. Vi förbättrar företagarnas pensionsskydd och sociala trygghet. Bland annat försvarsindustrin, bioekonomin och livsmedelsexporten erbjuder Finland nya exportmöjligheter som vi måste försöka ta vara på.

- Investeringar och ekonomisk tillväxt påskyndas genom att samfundsskatten för alla företag sänks till 18 procent.
- Problemen med pensionssystemet för företagare åtgärdas. Efter att utredaren Jukka Rantas utredning blivit klar bereds ändringar i FöPL-systemet så att företagarnas pensionsavgift tydligare än i dagsläget bestäms enligt företagarens faktiska inkomster. Ändringarna träder i kraft 2029 då övergångstiden för att uppskatta den nuvarande arbetsinkomsten går ut. Vid behov fastställer regeringen en ny övergångstid. För företagare som inlett sin verksamhet efter reformen av pensionssystemet för företagare, det vill säga 2023–2025, fastställs samma höjningsgräns på 4 000 euro som för andra företagare vid de första justeringarna av arbetsinkomsten 2026–2028.
- Den sociala tryggheten för deltidsföretagare förbättras genom att en kombinationsförsäkring införs. Utkomstskyddet för både företagare och arbetstagare stärks. Reformen förbättrar utkomstskyddet särskilt inom de kreativa branscherna.
- Regeringen ser till att den investeringsförmåga som stamnätsbolaget Fingrid Oy och gas- och vätenätsbolaget Gasgrid Oy behöver ligger på en sådan nivå att den lockar nya industriella investeringar i Finland. Centrala mål är att utvidga investeringsprogrammet för Fingrids stamnät från cirka 4 miljarder euro till 5,2 miljarder euro och att utveckla Gasgrids nationella vätgasnät före 2035. Fingrids balansräkning tillåter omedelbara ytterligare investeringar. Dessutom bereder sig regeringen på att bevilja Fingrid den kapitalisering som behövs. Regeringen bedömer Fingrids behov av finansiering och kapitalisering med beaktande av ägarnas likabehandling, aktiebolagslagen och elmarknadslagen. För att energiintensiva investeringar ska kunna genomföras i östra Finland utreds möjligheterna att påskynda överföringsförbindelser på 400 kV. Avsikten är att Fingrid så fort som möjligt ska inleda arbetet med att bedöma miljökonsekvenserna av projektet Huutokoski–Kontiolahti.
- Om EU:s ramprogram för undantag från statligt stöd fortsätter, fortsätter skattegottgörelsen för stora investeringar i Finland. Eventuella utvidgningar av tillämpningsområdet för den statliga stödordningen, till exempel till tekniska kolsänkor, genomförs så brett som möjligt. Den nedre gränsen för investeringar som ger rätt till skattegottgörelse ses över i samband med att en ny statlig stödordning tas fram. Den nya nationella stödordningen möjliggör olika investeringar i avskiljning, återvinning och lagring av koldioxid. Dessutom bedöms möjligheterna att utvidga tillämpningsområdet till ett investeringsprogram med flera investeringar.
- Statsborgen som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond (Makera) höjs till 20 miljoner euro, vars fördelning fastställs i fondens dispositionsplan. En ökning av borgensfullmakten kräver inte kapitalisering av Gårdsbrukets utvecklingsfond.
- Stödåtgärder vidtas för att öka exporten och trygga kompetensen som en del av jord- och skogsbruksministeriets tillväxtpaket. Produktionen i Finland och den produktexport som hänför sig till den beaktas, likaså export av utrustning, teknik och kompetens samt IP-licensiering. Kunskapsbasen för att utbilda experter och utveckla expertis inom livsmedelsbranschen utvidgas brett, inklusive cellulärt jordbruk, bioekonomi och cirkulär ekonomi. Statens

riskfinansierings- och låneinstrument utvecklas för att möjliggöra investeringar i cellulärt jordbruk. Det skapas incitament för att samarbete på områdena cellulärt jordbruk, jordbruk och energi ska kunna bli affärsverksamhet.

- Samtidigt som EU:s gemensamma jordbrukspolitik förenklas ska det göras ändringar i den administrativa bördan som orsakas av jordbruksstöden. Trycket på att öka den administrativa bördan i och med de ökade skyldigheterna minskas. De nödvändiga ändringarna ska genomföras fullt ut redan före 2026. En omfördelning av stödpolitiken för nästa period utvärderas och bereds utan att man ger avkall på de centrala miljömålen. Aktiv livsmedelsproduktion stöds genom att rätten till ersättning för åkerareal riktas särskilt till unga, nyblivna jordbrukare. Det bereds åtgärder riktade till jordbrukare i östra Finland för att stärka den övergripande säkerheten och försörjningsberedskapen. Nivån på miljöersättningen för skyddszoner höjs. Åtgärden är särskilt viktig i området kring Skärgårdshavet för att förebygga näringsläckage.
- Den ränta som tas ut under betalningstiden för arvsskatten fastställs enligt referensräntan i räntelagen ökad med två procentenheter. I samband med generationsväxling i företag som sker i arvssituationer möjliggörs skattelättnader för minderåriga arvingar.
- Det målinriktade arbetet för att lätta på onödig reglering, skyldigheter och byråkrati fortsätter. Finland står starkt och initiativkraftigt bakom den nya Europeiska kommissionens mål att förbättra Europas konkurrenskraft genom att minska den administrativa bördan och överregleringen.
- I en förvaltningsövergripande arbetsgrupp inleds beredningen av inrättandet av en G2G-funktion som bidrar till exportfrämjandet inom försvarsindustrin och det internationella teknologiska samarbetet.
- Försvarsförvaltningens FoUI-funktion stärks. Genom detta är det möjligt för försvarsförvaltningen att bland annat utveckla, testa och validera tekniska lösningar som tillgodoser försvarets behov och på detta område samordna samarbetet mellan försvarsförvaltningen, företagsfältet och forskningsaktörerna. Försvarssektorn ges bättre möjligheter att få tillgång till nuvarande finansiella instrument.
- Försvarsministeriet tar fram som tjänsteuppdrag en utredning vars syfte är att identifiera behoven att ändra bestämmelserna och förfarandena på nationell nivå och på EU-nivå med tanke på kravet att utvidga det industriella samarbetet. När det gäller författningsändringar och EU-påverkan ska de fortsatta åtgärderna bedömas utifrån arbetets resultat.
- Regeringen främjar tillgången till leveranssäker el till ett rimligt pris, påskyndar investeringar i baskraft och gör tillståndprocesserna smidigare. För att processen för investeringstillstånd ska gå snabbare ser regeringen till att företrädesförfarandet fortsätter och att det nya tillståndsverket får de resurser som behövs. Regeringen skapar förutsättningar för fungerande överföringsnät för el och vätgas samt främjar avskiljning av koldioxid och de värdekedjor som uppstår kring den.

Mer tillväxtfinansiering och möjligheter till välstånd

Finland ska vara ett land som ger tillväxtföretag möjlighet att växa. Finland ska också vara ett attraktivt land för investeringar när det gäller kompetent kapital. Beskattningen måste utvecklas så att kapital ges bästa möjliga omständigheter för tillväxt. Vi måste avveckla byråkrati som utgör hinder för investering av tillväxtkapital.

- Tiden för avdragsrätt för förluster förlängs till 25 år från och med förluster som fastställts för skatteåret 2026.
- Tröskeln för notering sänks i samband med det nationella genomförandet av EU Listing Act-regleringen genom att möjligheterna till nationell flexibilitet utnyttjas fullt ut i fråga om kraven på free float, de skyldigheter som gäller upprättande av prospekt samt språkkraven för prospektet.
- De fondstrukturer som EU-lagstiftningen möjliggör verkställs aktivt, och de behövliga ändringar i skattelagstiftningen som dessa föranleder genomförs (t.ex. ELTIF-fonder).
- En fondstruktur i företagsform som motsvarar internationella verksamhetsmodeller utvecklas i Finland.
- Inkomstskattelagen ändras så att en begränsat skattskyldig investerare i regel inte behöver lämna ett hemortsbevis eller någon annan utredning till Skatteförvaltningen för att verifiera förutsättningarna för tillämpning av 9 § 5 och 6 mom. i inkomstskattelagen, utan tillämpningen ska i första hand basera sig på fondens meddelande om att investeraren är bosatt i en skatteavtalsstat. Den föreslagna ändringen gör det lättare för utländska fondandelsfonder och utländska investerare att investera i finländska fonder.
- Regleringen av skattefrihet i fråga om allmännyttiga samfunds investeringar i riskkapitalfonder i kommanditbolagsform utreds, och ändringarna genomförs från och med 2026. Samtidigt utreds beskattningen av investeringar i riskkapitalfonder i kommanditbolagsform i sin helhet.
- Bestämmelserna om aktiebyte utvidgas att även gälla länder utanför EES-området. Fastställandet av det penningvederlag som betalas vid aktiebyte ses över, och behövliga ändringar görs. När det gäller bestämmelserna om företagsarrangemang görs en helhetsbedömning av ändringsbehoven, och behövliga ändringar görs.
- Snedvridningar som uppstått i rättskipning som gäller beskattningen av företagsförvärv korrigeras. Inkomstbeskattningen och överlåtelsebeskattningen i fråga om tilläggsköpesumman skjuts upp till det skatteår då grunden för fordran bekräftas.
- För att främja den finländska kapitalinvesteringsverksamheten inleds ett reformarbete som baserar sig på en helhetsbedömning. Målet är att förbättra Finlands förmåga att locka till sig

riskkapital. Före ramförhandlingarna 2026 bedöms de författningsändringar som behövs för att främja investeringar i finländska kapitalfonder och venturekapitalfonder.

- För statens kapital investeringsbolag Finlands industriinvestering Ab skapas starkare förutsättningar att fungera som en aktör som stöder tillväxt och mobiliserar privat finansiering. Målet är att säkerställa att finansieringen av det finländska tillväxtföretagsfältet är tillräcklig på lång sikt. Detta genomförs med stöd av ett åtagande från staten som säkerställer Finlands Industriinvestering Ab:s förmåga att genomföra sin nya strategi. Med stöd av åtagandet bereder man sig på att kapitalisera bolaget utifrån behoven på marknaden.
- Tillgången till tillväxtfinansiering för företag förbättras genom att regleringen av finansmarknaden avvecklas. Den övergripande utvärderingen av regleringen av finansmarknaden enligt regeringsprogrammet genomförs. I utvärderingen ligger fokus på att identifiera sådan ytterligare reglering på nationell nivå som försvårar hushållens och företagens finansiering. Samtidigt säkerställs det att regleringen i tillräcklig grad överensstämmer med de viktigaste jämförelseländerna och konkurrentländerna. I utvärderingen beaktas dessutom finansieringsutmaningar för jordbruksföretag och andra företag som är verksamma på landsbygden. Lösningar för att undanröja flaskhalsarna i finansieringen av jordbruket kartläggs. Tillgången till grundläggande banktjänster för små företag och föreningar tryggas. Undantaget för fonder fortsätter vid behov för viss tid tills en mer bestående lösning finns att tillgå när det gäller att trygga en tydlig beskattning och även branschens arbetsplatser i Finland.